

UDENRIGSMINISTERIET

Talepunkt til brug for ministeren for fiskeri og ligestilling og nordisk samarbejdes deltagelse i samråd i Miljø- og Fødevareudvalget om muslinge bekendtgørelsen fredag den 8. februar 2019

(Det talte ord gælder)

[Samrådsspørgsmål AP

”Ministeren bedes uddybe sin besvarelse af paragraf 20 spørgsmålene S 422 og S 423 den 1. februar 2019 til Ib Poulsen (DF) vedrørende muslinge bekendtgørelsen”]

[Svar:]

Tak for ordet, og tak til spørgerne for muligheden for, at vi kan drøfte denne, efter min opfattelse meget ærgerlige sag, direkte.

Jeg skriver i mit svar på spørgsmål 422, at processen omkring muslinge bekendtgørelsen godt kunne have haft et andet tidsmæssigt forløb. Når jeg skriver sådan, skyldes det, at vi som politiske aftaltparter altid kan enes om den plan, vi ønsker, og vi kunne sagtens have justeret på tidsplanen, så vi havde haft en anden tidsplan end den, vi arbejdede efter i ministeriet som følge af vores politiske aftale fra 19. juni.

Inden jeg gennemgår forløbet med ændringen af muslinge bekendtgørelsen og kommer med nogle bud på, hvor vi kunne have gjort tingene anderledes, vil jeg gerne sætte et par ord på, hvad muslinge- og østersfiskeriet i Danmark egentlig er for en størrelse.

Enhed:

FPK

Sagsbehandler:

Henry Damsgaard Lanng

Dato:

6. februar 2019

Sagsnummer:

2019 - 7060

Muslinge- og østersfiskeriet i Danmark har siden 2009 var stærkt reguleret. Det er blandt de mindre fiskerier, og især østersfiskeriet er økonomisk ikke ret stort.

Den samlede fangstværdi af blåmuslinger i Limfjorden var i 2017 omkring 30 mio. kroner (29,865 mio.), mens den samlede fangstværdi af østers var ca. 7 mio. kroner. (7,199 mio.).

I 2017 havde 33 fartøjer i Limfjorden muslingelicenser, mens 58 fartøjer havde østerslicenser. Af disse 58 var der 30, der *kun* havde østerslicenser, og altså 28, der både havde licenser til muslinger og østers.

I de senere år har det været tilladt at eje op til 4 muslingelicenser og 4 østerslicenser.

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi ved Københavns Universitet vurderer prisen på en muslingelicens til at ligge et sted mellem 2,1 og 2,9 millioner kroner, mens prisen for en østerslicens vil være mellem 230.000 og 300.000.

I ministeriet har man gennemgået sagens akter, og på den baggrund kan jeg oplyse følgende om sagens tidsmæssige forløb:

Tilbage i november 2017 indgik Folketingets partier aftale om at begrænse kvotekonzentration i dansk fiskeri, herunder for muslinger og østers.

For muslinge- og østersfiskeriet skulle der helt konkret udarbejdes en krydsregel for ejerskab mellem IOK/FKA og FTA segmentet. Kort fortalt: Hvis man fanger tilpas mange fisk, må man ikke samtidig fiske muslinger og østers.

Et forslag til krydsregel blev præsenteret og vedtaget på ordførermødet den 20. april 2018. På dette ordførermøde drøftede ordførerne ligeledes et muligt nyt kvoteloft for FTA-ejerskab med Karen Ellemann.

På ordførermødet 31. maj 2018 drøftede vi i ordførerkredsen muligheden for et kvoteloft i FTA-fiskeriet på baggrund af et konkret forslag fra S og DF. Forslaget var en 3-3 model, som alternativ til den gældende 4-4 model.

Den 15. juni 2018 orienteredes Udvalget for Muslingeproduktion dels om den kommende krydsregel, dels om de igangværende politiske drøftelser om et nyt kvoteloft. Det oplystes her, at de nye regler forventes at træde i kraft 1. januar 2019.

I forlængelse af ordførermødet 19. juni 2018 udsendtes en fælles pressemeddelelse om de nye regler om krydsregel og kvoteloft i FTA-fiskeriet. I pressemeddelelsen står, og jeg citerer: ”Parterne er også blevet enige om en aftale for rettighederne til muslinge- og østersfiskeriet på Limfjorden, der betyder, at personer eller selskaber, der ejer mere end 3 licenser for blåmuslinger og/ eller ejer mere end 3 licenser for østers, skal afhænde disse inden udgangen af 2026.”

Det hænger sammen med den generelle bestemmelse om, at et fartøjs FTA-status kan opsiges med 8 års varsel.

Dette har jeg ikke modtaget nogen indsigelser omkring.

Ved fiskeriordførermødet den 30. august så dagsordenen således ud:

1. Velkomst

2. Orientering om Rigsrevisionens beretning om forvaltningen af tilskud på fiskeriområdet samt Kammeradvokatens rapport og politianmeldelser
3. Orientering om efterårets arbejde med regelforenkling
4. Orientering om udmøntning af kompensationsordning for torskere i Østersøen 2018
5. Indsatsplan mod ulovligt fiskeri i Øresund
6. Fortsættelse af drøftelse om koncentrationsregler for rejer
7. Ny reguleringsbekendtgørelse
8. Teknisk drøftelse: Rødspætter i Nordsøen
9. Orientering om videnskabelig rådgivning for Nordsøen
10. Orientering om status for arbejdet med udmøntning af kvotekoncentrationsaftalen i fiskeriloven
11. Eventuelt og næste møde

Den tekniske drøftelse om rødspætter i Nordsøen var på dagsordenen efter ønske fra Simon Kollerup.

Vi har noteret, at Simon Kollerup under ”eventuelt” spurgte til status for 3-3-aftalen, og at jeg svarede, at min forventning var, at vi kunne drøfte videre, når analysen fra IFRO forelå.

Vi har ikke noteret, at nogen skulle have haft kommentarer til hverken tempo eller ikrafttrædelsesdato for den nye bekendtgørelse.

I ministeriet havde vi på dette tidspunkt hele tiden arbejdet efter ikrafttrædelse 1. januar 2019 med en overgangsperiode på otte år til udgangen af 2026, og vi havde altså ikke anledning til at tro, at nogen i ordførerkredsen ønskede det anderledes.

Ved fiskeriordførermødet den 20. september så dagsordenen således ud:

1. Velkomst

2. Drøftelse vedrørende om-programmering det danske Hav- og Fiskeriudviklingsprogram (EHFF)
3. Orientering om proces vedrørende landingsforpligtigelsen
4. Drøftelse af fritidsfiskeres mulighed for at anvende ruser til andet end ålefiskeri
5. Eventuelt og næste møde

Ib Poulsen havde ønsket at tale om fritidsfiskeres mulighed for at anvende ruser til andet end ålefiskeri, og derfor var det sat på dagsordenen.

Ligesom på det forrige møde var der ingen, der havde ønsket at tale om muslinger og østers, og da alt gik efter planen i ministeriet, var der ingen grund til at sætte det på dagsordenen.

Under ”eventuelt” har vi noteret, at Ib Poulsen sagde, at han gik ud fra, at muslinge- og østerslicenser ville blive drøftet på kommende ordførermøde, og at jeg svarede, at det forventede jeg.

På det næste ordførermøde, der fandt sted den 8. november 2018, var muslinger og østers på dagsordenen. Den så således ud:

1. Velkomst
2. Muslinger/østers (FTA andele)
3. Brexit
4. Opfølgning på tilskudsområdet
5. Opfølgning på Kammeradvokatrapport og Rigsrevisionens beretning
6. Signalkrebs og invasive arter

7. Eventuelt og næste møde

Ib Poulsen foreslog på dette møde, at den aftalte 3-3 model blev kombineret med en 0-4 model. Det betyder, at fiskere, der ikke ejer muslingelicenser, stadig må have fire østerslicenser. Dette blev vedtaget af ordførerkredsen som en ændring til aftalen fra juni, og det er den model, der nu er gældende med den nye bekendtgørelse.

Ib Poulsen nævnte samtidig et ønske om ikrafttrædelse med tilbagevirkende kraft – dvs. fra datoen for indgåelse af den politiske aftale: 19. juni 2018. Jeg oplyste, at man ikke kan lovgive med tilbagevirkende kraft. Der skal udstedes en bekendtgørelse, før der kan støttes ret på aftalen.

Den 15. november 2018 oversendte Udenrigsministeriet et juridisk notat til Folketinget og udvalget, som redegør for, hvorfor der ikke kan lovgives med tilbagevirkende kraft.

Den 21. november 2018 sendtes udkast til ny bekendtgørelse i offentlig høring. Den nye bekendtgørelse trådte i kraft 11. december 2018. Det var så hurtigt, vi kunne nå at gøre det.

Jeg synes, at der helt generelt har været et godt samarbejde på fiskeriområdet. Vi kommer omkring mange ting, og hver gang, I har haft ønsker til ting, vi skulle diskutere, har vi taget det op på ordførermøderne. [Simon gjorde det for eksempel med rødspætter, og Ib gjorde det med ruserne til andet end ål og med signalkrebs til mødet 8. november 2018.]

Ligeledes har det været fast praksis, at ethvert emne kunne rejses helt aktuelt på det enkelte ordførermøde under punktet ”eventuelt”.

Ethvert punkt og spørgsmål, I som ordførere har rejst, er blevet adresseret og behandlet, og det blev spørgsmålet om ikrafttrædelsesdato selvfølgelig også, da det blev bragt op.

Jeg har ikke set mails eller lignende, der på et tidligere tidspunkt efterspørger dette. I må gøre mig opmærksom på, hvis vi har overset noget. Men det er helt klart, at jeg havde taget det op, ligesom vi har taget alt andet op, der er blevet bragt i forslag.

Jeg er blevet spurgt til status for processen. Og i oktober får jeg en henvendelse angående retsstillingen for fiskere, der måtte komme over 3/3-begrænsningen.

Lad mig gentage, at vi som politiske aftalparter altid kan enes om den plan, vi ønsker, og vi sagtens kunne have lavet en anden tidsplan.

Det er også derfor, at jeg i besvarelsen af spørgsmål 423 har tilkendegivet, at processen omkring bekendtgørelsen godt kunne have haft en andet tidsmæssigt forløb, og at der tidligere kunne have været et større fokus på at undersøge handler med kvoter omkring tidspunktet for den politiske aftales indgåelse.

Hvad har konsekvenserne af den proces så været?

Krydsreglen og det nye 3-3 og 0-4-loft kommer i alt til at ramme 7 fiskere samt 2 fiskere, der arbejder i partnerskab. Af dem falder fire for krydsreglen – de fisker for mange fisk til samtidig at kunne fiske muslinger og østers. Af de fire fiskere havde to kvoter over det nye loft for muslinger og østers.

Fire fiskere bliver ramt af det nye og lavere kvoteloft og skal altså ud at afhænde deres licenser.

Der har ifølge Fiskeristyrelsens gennemgang været *én* handel – i oktober 2018 – som ikke kunne have været gennemført, hvis de nye regler havde været sat i kraft ved aftalens indgåelse 19. juni 2018.

Den ville konflikte med den nye krydsregel. Men handelen bringer ikke den pågældende fisker over det nye kvoteloft. Handlen omfattede køb af en halv FTA-rettighed til muslingefiskeri.

Jeg har, efter ordførerne har udtrykt bekymring for, om der skulle have foregået hamstring, bedt styrelsen om endnu engang at foretage en gennemgang af handlerne på området omkring og efter den politiske aftales indgåelse, og resultatet heraf vil I blive forelagt snarest muligt.

Fiskeripolitisk kontor, den 6. februar 2019